

Street address: H-1062 Budapest, Andrásy út 124.
Postal address: H-1394 Budapest POB 388, HUNGARY

E-mail:
menszt@menszt.hu
Web site:
www.menszt.hu

Telephone: (+361) 331-2124, Fax: (+361) 472-0840
President: (+361) 224-6762, Secretary-General: (+361) 331-2124

Az UNODC jelentése arra figyelmeztet, hogy a kábítószer-ellenőrzés által elért eredmények veszélyben vannak

Emelkedett koka és ópium termesztésről érkezett jelentés

Bécs, június 26. (ENSZ Információs Szolgálat) – Az ENSZ 2008. évi jelentését a világ kábítószer-helyzetéről ma adta ki Antonio Maria Costa, az ENSZ Kábítószer-ellenőrzési és Bünmegelőzési Hivatalának (UNODC) ügyvezető igazgatója. A jelentés szerint a világ kábítószer piacának közelmúltban elért stabilizációja veszélybe került. Az ópium és koka-termelés növekedése és a kábítószer-használat veszélyének emelkedése a fejlődő országokban, alááshatja a kábítószer-ellenőrzés által a közelmúltban elért eredményeket.

A felnőttek kevesebb, mint 5 százaléka használ kábítószeret

Az UNODC jelentéséből kiderül, hogy a 15 és 64 év közötti emberek kevesebb, mint öt százaléka használ legalább egyszer kábítószeret az elmúlt 12 hónap során. A problémás kábítószer-használók (a súlyos kábítószer-függők) száma még ennek a csekély aránynak is kevesebb, mint egytizede: 26 millió ember, azaz a bolygó felnőtt lakosságának körülbelül 0,6 százaléka.

„Az elmúlt évek során a kábítószer-ellenőrzés látványos eredményeket ért el, különösen más pszichoaktív szerekkel összehasonlítva” – mondta az UNODC vezetője. A dohányzás évente 5 millió embert öl meg, az alkohol körülbelül 2,5 milliót; a tiltott kábítószeres világszerte évente körülbelül 200.000 ember haláláért felelősek. „A kábítószer-ellenőrzés fontos eredményekhez vezetett: bár a heroin, a kokain és a szintetikus kábítószeresek az egyes használókra nézve pusztítóak, nem okoztak olyan komoly hatást az közegészségügyre, mint a dohányzás vagy az alkohol” – mondta Costa. Mindazonáltal figyelmeztetett, hogy „a jövőben még előrelátóbbnak kell lennünk. A közelmúltban megnövekedett afganisztáni és kolumbiai kábítószer kínálat a függőségi ráták emelkedéséhez vezethet az alacsonyabb árak és a nagy tisztaságú adagok miatt.”

A kábítószer-ellenőrzés hatékonynak bizonyult

A nemzetközi kábítószer-ellenőrzési rendszer egy évszázad alatt épült ki, az ópium kereskedelmet ellenőrző bizottság felállításával indult 1909-ben, Sanghajban. Az idején kábítószer-helyzet jelentés áttekinti az elmúlt 100 év kábítószer szabályozásait. A jelentésből kiderül, hogy a globális ópiumtermelés körülbelül 70 százalékkal alacsonyabb az egy évszázaddal ezelőtti szintnél, annak ellenére, hogy a föld lakossága azóta megnégyszereződött. A jelentés emellett áttekinti a kábítószer-helyzet tendenciáit az 1998-as különleges ENSZ Közgyűlés óta (UNGASS), mely arra ösztönözte az országokat, hogy tegyenek többet a kábítószer-ellenőrzésért. „A kábítószer statisztikákból kiderül, hogy a kábítószer-probléma ez elmúlt évszázad során drasztikusan lecsökkent és az utóbbi 10 évben stabilizálódott” – mondta Costa.

A felkelők által irányított területeken megnőtt a heroin készlet és a koka-termelés

Azonban, a 2008-as kábítószer-helyzet jelentés felhívja a figyelmet a kábítószer-kínálat közelmúltban bekövetkezett hirtelen emelkedésére. 2007-ben Afganisztánban rekord mennyiségű ópiumot takarítottak be; ennek következtében a világ illegális ópium termelése csaknem megduplázódott 2005 óta. A termesztés legnagyobb része (80 százaléka) az öt déli tartományban történik, ahol a Talibán profitál a kábítószeresekből. Az ország többi részén az ópium-termesztés megszűnőben van, vagy legalábbis alacsony szintre esett vissza. „A nagyobb stabilitás és a komolyabb gazdasági segítség Afganisztán több tartományát megszabadítja az

ópiumtól. A Talibán által irányított déli területeken egyszerre kell harcolni a kábítószer és a felkelők ellen” – mondta az ENSZ kábítószerügyi vezetője.

Ugyanez a jelenség figyelhető meg Kolumbiában is, ahol a koka-termelés negyedével (27 százalékkal) emelkedett 2007-ben, bár így is 40 százalékkal alacsonyabb a 2000-es csúcsnál. A koka levél és a kokain-termelés koncentrált: tíz önkormányzat (az ország 195 önkormányzatának 5 százaléka) felelős a teljes kokain-termelés (288 tonna) közel feléért és a termesztés egyharmadáért (35.000 hektár). „Kolumbiában, ahogy Afganisztán esetében is, a felkelők által irányított területeken zajlik a koka-termesztés nagy része” – jegyezte meg Costa.

A koka-termesztésben bekövetkezett jelentős növekedés ellenére a kolumbiai kokain-termelés (Kolumbia a világ legnagyobb termelője) változatlan maradt az alacsonyabb termés hozam miatt, a külső koka ültetvények kizsákmányolása következtében, melyek kisebbek és egymástól távol, elszórtan helyezkednek el. „Az elmúlt néhány év alatt, a kolumbiai kormány légi csapásokkal elpusztította a nagy koka ültetvényeket. Ez a hadjárat kétségtelenül sikeres volt mind a fegyveres csoportok, mind a kábítószer-csempészek ellen. A jövőben, a FARC (Kolumbia Forradalmi Fegyveres Erő) rendezetlensége miatt, a koka-termesztés ellenőrzése talán könnyebbé válik” – mondta Costa.

A cannabis és amfetamin piacok szintje nem változott

A világ cannabis piacának szintje nem változott, vagy enyhén csökkent. A cannabis növény termesztése becslések szerint körülbelül 8 százalékkal alacsonyabb, mint 2004-ben, és a cannabis gyanta termelése körülbelül 20 százalékot esett 2004 és 2006 között. Ennek ellenére vannak aggodalomra okot adó tendenciák: Afganisztán a cannabis gyanta egyik fő termelőjévé vált, talán Marokkónál is többet állít elő. A fejlődő országokban, a szobában történő termesztés erősebb fajta cannabis növények előállítását teszi lehetővé. A kábítószer pszichoaktív anyagának (Tetrahydrocannabinol, THC) átlagos szintje közel megduplázódott az amerikai piacon 1999 és 2006 között, 4,6 százalékról 8,8 százalékra.

Az amfetamin típusú stimulánsok, mint a metamfetamin és az ecstasy, használata 2000 óta globális szinten egyenletes. Mindazonáltal, a termelés és a fogyasztás továbbra is fontos probléma Kelet és Dél-Ázsiában, valamint a közel- és közép-keleti piacok is elkezdtek fejlődni.

Új csempész útvonalak

A jelentés megerősíti, hogy szisztematikusan eltolódtak a fő kábítószer szállítási útvonalak, különösen a kokain esetében. Az állandó európai kokain kereslet és a hagyományos útvonalak fokozott ellenőrzése miatt, a kábítószer csempészek Nyugat-Afrikát vették célba. A régió egészsége és biztonsága veszélybe került. „A karibi térség államai, Közép-Amerika és Nyugat-Afrika, valamint Mexikó határrégiói a világ legnagyobb koka termelőinek (az Andok országai) és a legnagyobb fogyasztók (Észak-Amerika és Európa) keresztútjában vannak” – figyelmeztetett Costa. „A kábítószerből származó pénz korrumpálja a kormányokat és akár terrorizmust is finanszírozhat: A jogrend elősegítése a kábítószer-kereskedelem elleni harc legjobb módja.”

A 2008-as kábítószer-jelentés félelemnek ad hangot, – igaz bizonyítéka még nincs – miszerint a fejlődő országok egyre növekvő piacot jelentenek a kábítószer számára. „A szegény nemzetekre leselkedő veszély nyilvánvaló. A gyenge kormányok nem képesek szembeszállni a nagy hatalmú drogbárók támadásával vagy a kábítószer függőséggel. A támadást meg kell előzni technikai segítségnyújtással, jobb kábítószer prevencióval és kezeléssel, és jobban együttműködő rendszettel” – mondta az UNODC vezetője.

Fokozottabb figyelem az egészségügyre és az emberi jogokra

Costa rámutatott arra, hogy a közbiztonságra messze több erőforrást fordítunk, mint a közegészségügyre, ezért az egészségügyre való fokozottabb figyelemre intett, mely a kábítószer-ellenőrzés első alapelve. „A kábítószer függőség egy betegség, melyet meg kell előzni és kezelni kell, mint bármelyik másik betegséget” – mondta Costa.

Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 60 éves évfordulójára vonatkozólag az UNODC vezetője arra figyelmeztetett, hogy a kábítószer-ellenőrzés gyakorlása közben teljes mértékben tiszteletben kell tartani az emberi jogokat. Felszólalt a kábítószer-függők emberi jogaiért és az ellen, hogy kábítószerrel kapcsolatos bűncselekményekért halálbüntetést szabjanak ki. „Bár a kábítószeresek ölnek, nekünk nem szabad ölnünk a kábítószeresek miatt” – mondta Costa.

* * * * *